

CONTSE U.C.

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)
2005. gada 27. oktobrī *

Lieta C-234/03

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Audiencia Nacional* (Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2003. gada 16. aprīlī un kas Tiesā reģistrēts 2003. gada 2. jūnijā, tiesvedībā

Contse SA,

Vivisol Srl,

Oxigen Salud SA

pret

Instituto Nacional de Gestión Sanitaria (Ingesa), agrāk Instituto Nacional de la Salud (Insalud),

* Tiesvedības valoda — spāņu.

piedaloties:

Air Liquide Medicinal SL,

Sociedad Española de Carburos Metálicos SA.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*] (referents), tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*], Ž. P. Puisošē [*J.-P. Puissochet*], S. fon Bārs [*S. von Bahr*] un U. Lehmuss [*U. Lohmus*],

ģenerālvokāte K. Štiksa-Hakla [*C. Stix-Hackl*],

sekretāre M. Fereira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 19. janvārī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Contse SA, Vivisol Srl un Oxigen Salud SA* vārdā — R. Garsija-Palensija [*R. García-Palencia*] un K. Urda Serano [*C. Urda Serrano*], *abogados*,

- *Instituto Nacional de Gestión Sanitaria (Ingesa)*, agrāk *Instituto Nacional de la Salud (Insalud)* vārdā — M. Gomess Montess [*M. Gómez Montes*], *procurador* un H. M. Peress-Gomess [*J.-M. Pérez-Gómez*], *abogado*,

- Spānijas valdības vārdā — S. Ortiss Vāmonde [*S. Ortiz Vaamonde*], pārstāvis,

- Austrijas valdības vārdā — M. Frūmans [*M. Fruhmann*], pārstāvis,

- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — G. Valero Hordana [*G. Valero Jordana*] un K. Vīdners [*K. Wiedner*], pārstāvji,

ņemot vērā lēmumu, kas pieņemts pēc ģenerālvokātes uzklauššanas, izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt EKL 12. pantu, EKL 43. un turpmākos pantus, EKL 49. un turpmākos pantus, kā arī 3. panta 2. punktu Padomes 1992. gada 18. jūnija Direktīvā 92/50/EEK par procedūru koordinēšanu valsts pakalpojumu līgumu piešķiršanai [publisko pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai] (OV L 209, 1. lpp.).

- 2 Šis lūgums tika iesniegts strīda ietvaros starp *Contse SA* (turpmāk tekstā — “*Contse*”), *Vivisol Srl* un *Oxigen Salud SA* (visi trīs uzņēmumi veidoja pagaidu apvienību, kam pieder skābekļa ražošanas iekārtas Itālijā un Beļģijā) pret *Instituto Nacional de la Salud* (Valsts veselības institūts, turpmāk tekstā — “*Insalud*”). Minētie prasītāji cēla prasību par, pirmkārt, *Insalud* izziņotajiem diviem uzaicinājumiem uz konkursu par elpināšanas terapijas pakalpojumu sniegšanu dzīvesvietā un cita veida plaušu palīgventilācijas pakalpojumu sniegšanu attiecīgi Kaseresas [*Cáceres*] un Badahosas [*Badajoz*] provinču teritorijās un, otrkārt, par *Presidencia Ejecutiva de l’Insalud* [*Insalud* priekšsēdētāja] 2000. gada 10. jūlija lēmumu, ar kuru tiek noraidītas sūdzības, kuras bija iesniegtas par šiem uzaicinājumiem uz konkursu.

Atbilstošās tiesību normas

- 3 EKL 12. pantā noteikts, ka, piemērojot EK līgumu un neskarot tajā paredzētos īpašos noteikumus, ir aizliegta jebkāda diskriminācija pilsonības dēļ.
- 4 Ar EKL 43. pantu un EKL 49. pantu attiecīgi tiek noteikta brīvība veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvība. Šie noteikumi ir īpašs nediskriminācijas principa izteikums.
- 5 Direktīvas 92/50 3. panta 2. punktā arī ir ietverts šī paša principa izteikums, norādot, ka Līgumslēdzējas iestādes nodrošina to, ka pakalpojumu sniedzējus nediskriminē.

Fakti un pamata prāva

- 6 Ar diviem 2000. gada 24. maija lēmumiem *Insalud* izziņoja uzaicinājumus uz konkursu par elpināšanas terapijas pakalpojumu sniegšanu dzīvesvietā un cita veida plaušu paligventilācijas pakalpojumu sniegšanu attiecīgi Kaseresas un Badahosas provinču teritorijās (turpmāk tekstā — “apstrīdētie uzaicinājumi uz konkursu”).
- 7 Šo divu uzaicinājumu uz konkursu nosacījumu sarakstā, īpašās administratīvās klauzulās un tehniskajās specifikācijās bija noteikti, pirmkārt, pielaišanas nosacījumi un, otrkārt, novērtēšanas kritēriji.
- 8 Piedāvājuma iesniegšanas brīdī ir obligāti jāizpilda pielaišanas nosacījumi, par kuriem neveic nekādu izvērtēšanu.
- 9 Šajā ziņā ir noteikts, ka pretendenta apvienībai ir jābūt vismaz birojam, kas ir pieejams sabiedrībai ne mazāk kā astoņas stundas dienā, rītā un pēcpusdienā, piecas dienas nedēļā un kas atrodas attiecīgās provinces galvaspilsētā (turpmāk tekstā — “pielaišanas nosacījums”).
- 10 No lietas materiāliem izriet, ka novērtēšanas kritēriji attiecas uz noteiktām ekonomiskām un tehniskām īpašībām, par kurām tiek piešķirti punkti. Šajā gadījumā no maksimālā punktu skaita — 140 punktiem —, kas var tikt piešķirti, 40 punkti attiecas uz piedāvājuma ekonomisko aspektu un 100 punkti — uz šī piedāvājuma tehniskajiem izvērtēšanas kritērijiem.

- 11 Papildus kvalitātes sertifikāta uzrādīšanai (par ko tiek piešķirti 20 punkti) tehniskās specifikācijas tiek sadalītas dažādās sadaļās: aprīkojums (35 punkti), pakalpojuma sniegšana (35 punkti), pacienta informēšana (5 punkti) un pakalpojumu uzraudzības ziņojums (5 punkti).

- 12 Nodaļas “aprīkojums” sadaļā par skābekļa, kas iepildīts gāzes balonos zem spiediena, piegādi ir noteikts, ka maksimālā summa 4,6 punktu apmērā, kas ir noteikta atkarībā no ikgadējā kopējā ražošanas apjoma, ir piešķirama gadījumā, ja uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi pretendents pieder vismaz divas skābekļa ražošanas iekārtas un tās atrodas ne tālāk kā 1000 kilometru attālumā no attiecīgās provinces. Puspunkts ir piešķirams arī gadījumā, ja uz piedāvājumu iesniegšanas brīdi ir attiecīgi, pirmkārt, vismaz viena balonu iepakojuma iekārta un, otrkārt, viena skābekļa iepildīšanas iekārta; minētās iekārtas pieder pretendents un katrā atsevišķā gadījumā tām jāatrodas ne tālāk kā 1000 kilometru attālumā no attiecīgās provinces.

- 13 Nodaļā “pakalpojuma sniegšana” var tikt piešķirti papildus 0,9 punkti (0,3 punkti katrai no trijām pilsētām, kas minētas apstrīdētajos uzaicinājumos uz konkursu), ja piedāvājumu iesniegšanas brīdī tām ir birojs, kas ir pieejams sabiedrībai vismaz astoņas stundas dienā, rītā un pēcpusdienā, piecas dienas nedēļā attiecīgās provinces noteiktās vietās.

- 14 Līguma slēgšanas tiesības piešķir tam pretendents, kura piedāvājumam ir savākt vislielākais punktu skaits. Vienāda punktu skaita gadījumā uzvar tas piedāvājums, kuram ir labāks tehniskais novērtējums. Ja punktu skaits vēl joprojām ir vienāds, izvēle tiek izdarīta par labu tam uzņēmumam, kurš jau iepriekš ir sniedzis šo pašu pakalpojumu.

- 15 Prasītāji pamata lietā iesniedza sūdzības par apstrīdētajiem uzaicinājumiem uz konkursu, kuras noraidīja ar *Insalud* priekšsēdētāja [*Presidencia Ejecutiva de l'Insalud*] 2000. gada 10. jūlija lēmumu.
- 16 Pēc tam prasītāji pamata lietā cēla prasību pret šo lēmumu, kā arī pret apstrīdētajiem uzaicinājumiem uz konkursu *Juzgado Central de lo Contencioso-Administrativo de Madrid* [Madrides Administratīvā tiesa], kura to noraidīja 2001. gada 20. septembrī. Iesniedzējtiesā tika iesniegta apelācijas sūdzība.
- 17 Prasītāji pamata lietā, pirmkārt, apgalvo, ka ar atsevišķiem uzaicinājumu uz konkursu elementiem, kas minēti šī sprieduma 8.–14. punktā (turpmāk tekstā — “apstrīdētie elementi”), tiek pārkāpts EKL 12., 43. un 49. pants, kā arī Direktīvas 92/50 3. panta 2. punkts un, otrkārt, lūdza iesniedzējtiesu uzdot Tiesai prejudiciālu jautājumu par šo jautājumu.
- 18 *Insalud* apgalvo, ka apstrīdētie uzaicinājumu uz konkursu elementi ir likumīgi, jo attiecīgajam pakalpojumam piemītošais veselības raksturs, kā arī īpaši jūtīgā pacientu kategorija, kas ir no šī pakalpojuma atkarīga, uzliek kompetentajām iestādēm pienākumu ne tikai nodrošināt jebkurā brīdī pakalpojumu sniegšanu, bet arī ņemt vērā un novērtēt apstākļus, ar kādiem ir iespējams samazināt visām cilvēka darbībām piemītošos riskus, dodot priekšroku piedāvājumam, kas samazina minētos riskus.
- 19 Pie šādiem apstākļiem *Audiencia Nacional* [Spānijas Valsts tiesa] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālo jautājumu:

“Vai EKL 12. pants, EKL 43. un turpmākie panti, EKL 49. un turpmākie panti, kā arī [Direktīvas 92/50] 3. panta 2. punkts aizliedz nosacījumu sarakstā, noteiktās

administratīvās klauzulās un tehniskajās specifikācijās, ar kurām regulē uzaicinājumus iesniegt piedāvājumus konkursā par elpināšanas terapijas pakalpojumu sniegšanu dzīvesvietā un cita veida plaušu palīgventilācijas pakalpojumu sniegšanu, noteikt

- 1) pielaišanas nosacījumus, saskaņā ar kuriem uzņēmumiem, kuri vēlas iesniegt piedāvājumu, ir iepriekšēji jābūt pieejamiem sabiedrībai provincē vai provinces galvaspilsētā, kurā tiek sniegts pakalpojums; un

- 2) novērtēšanas kritērijus, ar kuriem tiek [dota priekšroka piedāvājumiem, kurus iesnieguši uzņēmumi
 - a) kuriem pieder skābekļa ražošanai, kondicionēšanai un iepildīšanai derīgas iekārtas, kuras atrodas 1000 kilometru apkārtnē no provinces galvaspilsētas, kurā tiek sniegts pakalpojums],

 - b) kuriem jau iepriekš ir birojs, kas ir pieejams sabiedrībai šīs pašas provinces noteiktās apdzīvotās vietās, vai

 - c) kuri jau sniedz pakalpojumus?"

Prejudiciālais jautājums

- 20 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa pēc būtības vaicā, vai EKL 12., 43. un 49. pants, kā arī Direktīvas 92/50 3. panta 2. punkts iestājas pret to, ka līgumslēdzēja iestāde nosacījumu sarakstā attiecībā uz publisko pakalpojumu līgumu par elpināšanas terapijas pakalpojumu sniegšanu dzīvesvietā un cita veida plaušu palīgventilācijas pakalpojumu sniegšanu paredz, pirmkārt, pielaišanas nosacījumu, ka pretendētam uzņēmumam uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi ir jābūt birojam, kas ir pieejams sabiedrībai provinces galvaspilsētā, kurā pakalpojums tiek sniegts, un, otrkārt, piedāvājumu novērtēšanas kritērijus, ar kuriem, piešķirot papildpunktus, tiek ņemts vērā tas, vai vienlaicīgi tiem pieder skābekļa ražošanai, kondicionēšanai un iepildīšanai derīgas iekārtas, kuras atrodas ne tālāk kā 1000 kilometru attālumā no minētās provinces, vai biroji, kuri ir pieejami sabiedrībai šīs provinces citās noteiktās apdzīvotās vietās un ar kuriem gadījumā, kad vairākiem piedāvājumiem ir vienāds punktu skaits, priekšroka tiek dota uzņēmumam, kurš jau iepriekš ir sniedzis attiecīgo pakalpojumu.
- 21 Prasītāji pamata lietā — Eiropas Kopienu Komisija un Austrijas valdība — ierosina atbildēt uz šo jautājumu apstiprinoši. *Insalud* un Spānijas valdība atbalsta pretējo viedokli.
- 22 Vispirms ir jāatgādina, ka pamata lieta, pretēji tam, ko apgalvo Spānijas valdība, šķiet attiecas uz publiskiem pakalpojumu līgumiem un nevis uz pakalpojuma, kas atzīts par koncesiju, pārvaldības līgumu. Kā to arī norādīja *Insalud* tiesas sēdes laikā, Spānijas valdība ir atbildīga par jebkuru zaudējumu, kas nodarīts pakalpojuma neizpildes dēļ. Šis fakts, kas nozīmē, ka nav notikusi ar attiecīgo pakalpojumu sniegšanu saistītā risku pāreja un tas, ka Spānijas veselības pārvalde maksā par šo pakalpojuma sniegšanu, pamato šo secinājumu. Tomēr iesniedzējtiesai ir jānoskaidro, vai tieši šāds ir [attiecīgais] gadījums.

- 23 Katrā ziņā, tā kā iesniedzējtiesas jautājumi attiecas uz Līgumā paredzētajiem pamatnoteikumiem, turpmāk izklāstītie apsvērumi šai iesniedzējtiesai būs noderīgi arī tad, ja jautājums būs par sabiedrisko pakalpojumu koncesiju, kas nav minēta Direktīvā 92/50. Sekas, kas izriet no Kopienu tiesībām, piešķirot šādas koncesijas, ir jāpārbauda no primāro tiesību un it īpaši no EK Līgumā noteikto pamatbrīvību viedokļa (skat. it īpaši Tiesas 2005. gada 21. jūlija spriedumu lietā C-231/03 *Coname*, Krājums, I-7287. lpp., 16. punkts).
- 24 Šie iesniedzējtiesas izvirzītie pamatnoteikumi ir divu veidu. Pirmkārt, tie attiecas uz EKL 43. un turpmākiem pantiem par brīvību veikt uzņēmējdarbību un, otrkārt, uz EKL 49. un turpmākiem pantiem par pakalpojumu sniegšanas brīvību.
- 25 Ir jāatgādina, kā arī to ir darījuši visi lietas dalībnieki, kas ir iesnieguši apsvērumus Tiesai, ka, norobežojoties no EKL 46. panta, valsts pasākumiem, kas var traucēt vai padarīt mazāk pievilcīgu ar Līgumu noteikto pamatbrīvību īstenošanu, atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai ir jāizpilda četri nosacījumi, lai tie atbilstu EKL 43. un 49. panta prasībām, proti: tos piemēro bez diskriminācijas; tie ir attaisnojami ar obligātiem vispārējo interešu iemesliem; tie ir atbilstoši tajos izvirzīto mērķu sasniegšanai un tie nepārsniedz to, kas vajadzīgs to sasniegšanai (skat. Tiesas 1993. gada 31. marta spriedumu lietā C-19/92 *Kraus*, *Recueil*, I-1663, 32. punkts; 1995. gada 30. novembra spriedumu lietā C-55/94 *Gebhard*, *Recueil*, I-4165. lpp., 37. punkts, un 2003. gada 6. novembra spriedumu lietā C-243/01 *Gambelli* u.c., *Recueil*, I-13031, 64. un 65. punkts).
- 26 Tāpēc ir jāaplūko strīdīgajos uzaicinājumos uz konkursu ietvertie apstrīdētie elementi, lai pārbaudītu, vai ar tiem var traucēt vai padarīt mazāk pievilcīgu ar

Līgumu noteikto pamatbrīvību īstenošanu no to uzņēmumu puses, kas neveic uzņēmējdarbību Spānijā.

- 27 Ciktāl šie elementi neietver šķēršļus uzņēmējdarbības veikšanai Spānijas teritorijā, ir jāsecina, pirmkārt, ka šajā gadījumā nepastāv nekāds ierobežojums brīvībai veikt uzņēmējdarbību.
- 28 Otrkārt, ir jāpārbauda, vai iepriekš minētie elementi ir ierobežojums pakalpojumu sniegšanas brīvībai.
- 29 Šajā ziņā nav strīda par to, ka *Insalud* ir galvenais attiecīgo pakalpojumu saņēmējs, jo valsts sektorā tiek īstenoti 90 % no pieprasījumiem veikt elpošanas terapiju dzīvesvietā. Tātad Komisija pamatoti atzīmēja, ka pielaišanas nosacījums rada uzņēmumiem izdevumus, kuru amortizācija ir iespējama tikai tādā gadījumā, ja tiem tiek piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, kā rezultātā piedāvājuma iesniegšana kļūst mazāk pievilcīga. Tas pats attiekos uz novērtēšanas kritērijiem, atbilstoši kuriem tiek piešķirti papildpunkti, ja birojs jau ir pilsētās, kuras norādītas uzaicinājumos uz konkursu.
- 30 Attiecībā uz novērtēšanas kritērijiem par skābekļa ražošanas, kondicionēšanas un iepildīšanas iekārtām, ir pats par sevi saprotams, ka tad, ja uzņēmumam jau nav šādu iekārtu, kas atrastos 1000 kilometru noteiktajā rādiusā, tad tam varētu tikt apgrūtināta piedāvājuma iesniegšana.

- 31 Visbeidzot, tas, ka, izšķiroties starp diviem pretendentiem, kam ir vienāds punktu skaits, priekšroka tiek dota uzņēmumam, kas jau veic uzņēmējdarbību Spānijā, jebkuram citam uzņēmumam var padarīt piedāvājuma iesniegšanu mazāk pievilcīgu, it īpaši tirgus lielā viendabīguma dēļ.
- 32 No lietas materiāliem izriet, ka 97 % no Spānijas tirgus attiecībā uz medicīnā izmantojamo gāzi kontrolē četri daudznacionāli uzņēmumi. Turklāt, kā arī to atzīmēja *Contse*, — un šajā jautājumā to neviens neapstrīdēja — attiecībā uz punktu skaitu, ko piešķir par tehniskiem aspektiem, starp dalībniekiem nebija lielas atšķirības tādēļ, ka visi pretendenti izmantoja līdzīgu tehnisko aprīkojumu, kuru ražoja divi vai trīs uzņēmumi.
- 33 Tātad ir jāatzīst, ka visi strīdīgajos uzaicinājumos uz konkursu minētie apstrīdētie elementi ir tādi, kas traucē vai padara mazāk pievilcīgu Līgumā garantēto pakalpojumu sniegšanas brīvību. Attiecīgi ir jāpārbauda, vai katrs no apstrīdētajiem elementiem izpilda četrus nosacījumus, kas izriet no šī sprieduma 25. punktā minētās judikatūras.
- 34 Kompetenču sadalījuma starp Kopiesas tiesām un valsts tiesām ietvaros valsts tiesai ir jāpārbauda, vai šie nosacījumi ir izpildīti lietā, kas ir iesniegta tās izskatīšanai. Protams, Tiesa, izskatot lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, vajadzības gadījumā var sniegt precizējumus, lai palīdzētu valsts tiesai tās interpretācijā (šajā sakarā skat. Tiesas 2002. gada 17. oktobra spriedumu lietā C-79/01 *Payroll* u.c., *Recueil*, I-8923. lpp., 28. un 29. punkts). Šajā nolūkā un atbildot uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem, tai [iesniedzējtiesai] ir jāņem vērā nākamajos punktos precizētie aspekti.

Pielaišanas nosacījums

- 35 Pirmkārt, ir vajadzīgs, lai valsts pasākumi tiktu piemēroti bez diskriminācijas.
- 36 Šajā ziņā atbilstoši Tiesas judikatūrai vienlīdzīgas attieksmes princips, kura īpašs izteikums atrodams EKL 49. pantā, aizliedz ne vien atklātu diskrimināciju pilsonības dēļ, bet arī jebkādu slēptu diskrimināciju, kas, piemērojot citus atšķirības kritērijus, faktiski noved pie tā paša rezultāta (skat. Tiesas 1980. gada 29. oktobra spriedumu lietā 22/80 *Boussac Saint-Frères, Recueil*, 3427. lpp., 9. punkts, un 1989. gada 5. decembra spriedumu lietā C-3/88 *Komisija/Itālija, Recueil*, I-4035. lpp., 8. punkts).
- 37 Tomēr, lai gan pielaišanas nosacījumu bez atšķirības piemēro visiem uzņēmumiem, kuri vēlas atbildēt uz attiecīgo uzaicinājumu uz konkursu, valsts tiesai ir jāpārbauda, vai šo nosacījumu praksē vieglāk var izpildīt Spānijas uzņēmēji, nevis tie, kas veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī. Šādā gadījumā ar šo kritēriju tiek pārkāpts princips par nediskriminējošu piemērošanu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto Tiesas sprieduma lietā *Gambelli* u.c. 71. punktu).
- 38 Tomēr ir jāuzsver, ka, ja nav ierobežojumu, kas attiecas uz brīvību veikt uzņēmējdarbību, ar faktu par biroja, kas ir pieejams sabiedrībai un atrodas provinces galvaspilsētā, kur pakalpojums tiek sniegts, pastāvēšanu ārvalstu uzņēmējiem netiek radīts būtisks šķērslis.

- 39 Otrkārt, valsts pasākumam ir jābūt pamatotam ar obligātiem vispārējo interešu iemesliem.
- 40 Šajā gadījumā nav strīda par to, ka pielaišanas nosacījuma, kā arī citu strīdīgajos uzaicinājumos uz konkursu minēto apstrīdēto elementu mērķis ir labāka pacientu dzīvības un veselības nodrošināšana.
- 41 Treškārt un ceturtkārt, valsts pasākumam ir jābūt atbilstošam tajā izvirzīto mērķu sasniegšanai un nedrīkst pārsniegt to, kas vajadzīgs šo mērķu sasniegšanai.
- 42 Šajā jautājumā Komisija, kā arī *Contse* uzskata — nosacījums, ka uz piedāvājuma iesniegšanas brīdī jābūt birojam, kas ir pieejams sabiedrībai attiecīgās provinces galvaspilsētā, nav vajadzīgs, lai sasniegtu iepriekš minēto mērķi par labāku pacientu dzīvības un veselības aizsardzības nodrošināšanu. *Insalud*, pretēji, uzskata, ka šāda biroja esamība veicina šī mērķa sasniegšanu.
- 43 Pieņemot, ka šāda biroja esamību varētu uzskatīt par atbilstošu pacientu veselības nodrošināšanai, ir jāatzīst, ka prasība par to, lai tas pastāvētu piedāvājuma iesniegšanas brīdī, ir acīmredzami nesamērīga.
- 44 Spānijas valdības argumentam par to, ka saskaņā ar uzaicinājuma uz konkursu mērķi ir jāpārbauda, kādiem uzņēmumiem jau ir attiecīgā pakalpojuma sniegšanai

vajadzīgie līdzekļi, ar ko birojs, kas ir pieejams sabiedrībai, tiek pielīdzināts cita veida aprīkojumam, kāds ir vajadzīgs pakalpojuma sniegšanai, nevar piekrist.

- 45 Šajā ziņā Komisija pamatoti uzskata, ka šāds birojs nav būtiska sastāvdaļa attiecīgo pakalpojumu sniegšanā. Jau pieprasītie minimālie nosacījumi par tehniskā atbalsta servisa, kas ir pieejams 24 stundas diennaktī un septiņas dienas nedēļā, ierīkošanu noved pie tā, ka ar pakalpojumu sniegšanas brīvības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem sākotnēji tiek nodrošināta šajā gadījumā izvirzītā mērķa sasniegšana, proti, pacientu dzīvības vai veselības nepakļaušana riskam aprīkojuma funkcionēšanas vai lietošanas problēmu gadījumā.
- 46 Turklāt, kā arī to atzīmē *Contse*, tiek noteikts pārejas periods, kura laikā uzņēmums, kas jau sniedz attiecīgo pakalpojumu, nodod pakalpojuma pārvaldību jaunajai līgumslēdzējai personai, ja pastāv tāda vajadzība, lai nodrošinātu nepārtrauktu pacientu ārstēšanu. Ir jāatzīmē, ka šādā gadījumā līgumslēdzējai personai ir jāsamaksā uzņēmumam, kas turpina sniegt pakalpojumus, saskaņā ar uzaicinājumā uz konkursu īpašajās administratīvajās klauzulās izstrādāto formulu. Samaksa trīs mēnešus pēc kārtas tiek palielināta katru mēnesi, sākot skaitīt no līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas dienas. Ja jaunā līgumslēdzēja persona vēl joprojām nav uzsākusi visu prasīto pakalpojumu sniegšanu, līgums var tikt laužts.

Novērtēšanas kritēriji

- 47 Vispirms ir jāatgādina, ka, ja tas tā ir, ka Direktīva 92/50 acīmredzot ir piemērojama strīdīgajiem uzaicinājumiem uz konkursu, ir jāatzīst, ka šajā lietā attiecīgais pakalpojums ir minēts šīs direktīvas I B pielikumā. Tomēr atbilstoši šīs direktīvas 9. pantam uz šādiem pakalpojumiem attiecas tikai tās 14. un 16. pants, kā arī

I sadaļas vispārīgie noteikumi, ieskaitot iesniedzējtiesas izvirzīto 3. panta 2. punktu un, visbeidzot, šīs pašas direktīvas VII sadaļu. Minētais 14. pants ir par kopējiem noteikumiem tehnikas nozarē, un minētais 16. pants — par paziņojumu par piešķiršanas procedūras rezultātiem.

- 48 Tātad, lai valsts tiesai sniegtu noderīgu atbildi, ir jāprecizē, ka uz apstrīdētajiem elementiem strīdīgajos uzaicinājumos uz konkursu nevienā gadījumā neattiecas Direktīvas 92/50 VI sadaļas 3. nodaļa "Līguma piešķiršanas kritēriji" un tajā noteiktie ierobežojumi.
- 49 Turklāt ir jānorāda, ka attiecībā uz novērtēšanas kritērijiem kā uz jebkuriem valsts pasākumiem ir jāievēro nediskriminēšanas princips, kas izriet no Līguma attiecībā uz pakalpojumu sniegšanas brīvību, un ka tās ierobežojumiem ir savukārt jāatbilst četriem nosacījumiem, kas izklāstīti šī sprieduma 25. punktā minētajā judikatūrā.
- 50 Tomēr, kā arī tas ir precizēts šī sprieduma 34. punktā, valsts tiesai ir jāpārbauda, vai visi šie nosacījumi ir izpildīti lietā, ko tā izskata, ņemot vērā nākamajos punktos precizētos aspektus.
- 51 Pirmkārt, attiecībā uz kritērija, saskaņā ar kuru tiek piešķirti papildpunkti, ja pretendents ir biroji, kas ir pieejami sabiedrībai noteiktās provinces apdzīvotās vietās, kur pakalpojums tiek sniegts, nediskriminējošu piemērošanu ir redzams — kā tas arī ir izteikts attiecībā uz pielaišanas nosacījumu —, ka šis kritērijs pats par sevi ir piemērojams vienādi attiecībā uz visiem uzņēmumiem, kas vēlas iesniegt piedāvājumu.

- 52 Turklāt, kā arī ir norādīts šī sprieduma 40. punktā, nav strīda par to, ka visi apstrīdētie elementi strīdīgajos uzaicinājumos uz konkursu tika iekļauti uzaicinājumā uz konkursu ar mērķi labāk nodrošināt pacientu dzīvību un veselību. Turklāt *Insalud* paskaidro, ka šie elementi paredzēja daudz precīzāk novērst skābekļa piegādes un aprīkojuma funkcionēšanas problēmas un garantēt pienācīgu attiecīgā pakalpojuma sniegšanu bez liekas kavēšanās un kaitējuma nodarīšanas pacientam.
- 53 Turklāt būtu jāpārlicinās, vai šis kritērijs ir atbilstošs šī mērķa īstenošanai, bet nepārsniedz šī mērķa sasniegšanai vajadzīgo.
- 54 Šajā ziņā Komisija atkārtο argumentāciju, ko tā aizstāvēja saistībā ar pielaišanas nosacījumu, proti, ka prasība par biroju esamību pirms līguma izpildes sākšanās ir nevajadzīga un nesamērīga. *Contse* savukārt uzskata, ka šāds kritērijs, ņemot vērā mērķi palīdzēt pacientiem, varētu būt ar to saderīgs, bet atzīst, ka vienkārša līgumiska apņemšanās izveidot šādus birojus līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas gadījumā ļautu sasniegt minēto mērķi. Ne *Insalud*, ne Spānijas valdība īpaši neiztirzā šo novērtēšanas kritēriju.
- 55 Šajā jautājumā un kā arī tas ir precizēts šī sprieduma 43. punktā, pat pieņemot, ka šādu biroju esamību varētu uzskatīt par pienācīgu garantiju pacientu veselībai, ir jākonstatē, ka prasība par šādu telpu esamību jau uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi ir acīmredzami nesamērīga un vēl jo vairāk tādēļ, ka ar minimālajām prasībām jau tiek prasīta, kā ir arī norādīts šī sprieduma 45. punktā, tehniskā atbalsta pakalpojuma ieviešana.

- 56 Attiecībā uz novērtēšanas kritērijiem saistībā ar noteiktu skābekļa ražošanas, kondicionēšanas un iepildīšanas iekārtu esamību īpašumā, kas atrodas ne tālāk kā 1000 km attālumā no provinces, kurā pakalpojums jāsniedz, ir svarīgi pārliecināties, vai šie kritēriji, lai gan neatkarīgi piemērojami katram uzņēmumam, var faktiski būt labvēlīgāki attiecībā uz uzņēmumiem, kas Spānijā jau veic uzņēmējdarbību.
- 57 Atšķirībā no kritērija par biroja esamību — kritērijs, kas pats par sevi varētu tikt izpildīts vairākkārt, pat ja katrā reizē, piešķirot līgumu, ar to tiek atzīta tā lietderība, prasība par ražošanas, kondicionēšanas vai iepildīšanas iekārtas esamību liek pretendētājam veikt ļoti nozīmīgus vienreizējus ieguldījumus. No šim pēdējam kritērijam piemītošā rakstura ir redzams, ka gadījumā, ja šādas iekārtas jau nav uz vietas, šādu kritēriju nebūs vienkārši izpildīt. Tas, ka tiek prasīta ne vien tikai pieejamība, bet gan īpašuma tiesības uz attiecīgajām iekārtām, tikai apstiprina to, ka šis kritērijs sekmē pastāvīgumu.
- 58 Tādējādi tikai uzņēmumi, kuriem jau ir šādas iekārtas Spānijas teritorijā vai ārpus tās, bet līdz 1000 km attālumā no attiecīgās provinces, varētu saņemt punktus attiecībā uz šiem kritērijiem.
- 59 Turklāt, ja ģeogrāfiskā zona ir 1000 km rādiusā no attiecīgajām provincēm, proti, Kaseresas un Badahosas, ietverot papildus Spānijas teritorijai visu Portugāli, tā aptver tikai daļu no Francijas teritorijas un izslēdz gandrīz visas pārējās dalībvalstis, līdz ar to iekārtas, kas atrodas — kā šajā lietā — Beļģijā un Itālijā, būtu ārpus noteiktā rādiusa.

- 60 Kā jau tas ir precizēts šī sprieduma 37. punktā, ja valsts tiesa uzskata, ka vienu no kritērijiem praksē vieglāk izpilda Spānijas uzņēmēji, nekā tie, kas ir reģistrēti citā dalībvalstī, šis kritērijs pārkāpj principu par nediskriminējošu piemērošanu (skat. iepriekš minētā sprieduma lietā *Gambelli* u.c. 71. punktu).
- 61 Katrā ziņā, kaut arī piegādes drošība var būt viens no kritērijiem, kas jāņem vērā, nosakot ekonomiski visizdevīgāko piedāvājumu, gadījumā, kad ir tāds pakalpojums kā pamatprāvā esošais, kura mērķis ir aizsargāt personu dzīvību un veselību, paredzot pienācīgi dažādotu un tuvu pakalpojuma sniegšanas vietai atrodošos ražotni (skat. pēc analogijas Tiesas 1995. gada 28. marta spriedumu lietā *C-324/93 Evans Medical un Macfarlan Smith, Recueil*, I-563. lpp., 44. punkts), ir jāatzīst, ka šie kritēriji vairākos aspektos šajā lietā nešķiet piemēroti sasniedzamajam mērķim.
- 62 Vispirms, pat ja Spānijas valdība pamatoti atzīmē, ka jebkāda attāluma vai laika vienības izvēle ir patvaļīga, ir jākonstatē, ka 1000 km kritērijs, kas ir noteikts šajā lietā, šķiet nepiemērots, lai nodrošinātu attiecīgā mērķa sasniegšanu.
- 63 Pirmkārt, Spānijas valdība nesniedz nekādus faktus savas argumentācijas atbalstam, saskaņā ar kuru tā uzskata, ka kavēšanās risks, kas pieaug proporcionāli veicamajam attālumam, ir mazāks, pateicoties kontrolei, ko veic šīs dalībvalsts iestādes, ja šāda problēma rodas tās teritorijā. Šim argumentam nevar piekrist.
- 64 Turklāt, pat pieņemot, ka Eiropas Kopienas iekšējo robežu šķērsošana rada kavēšanos, no kuras baidās Spānijas valdība, 1000 km rādiuss, tā kā tas pārsniedz Spānijas robežas, nav piemērots prasītā mērķa sasniegšanai.

- 65 Otrkārt, Komisija atzīmē, pirmkārt, ka ražošanas iekārtās saražotais skābeklis tiek nogādāts uz gazifikācijas centriem, lai to iepildītu balonos, un, otrkārt, šajos centros ir pienācīgi balonu krājumi, ar ko pietiek, lai garantētu skābekļa piegādi vismaz 15 dienām avārijas, tehniska pārtraukuma vai neatliekamības gadījumā.
- 66 Tādējādi, kā arī to norāda *Contse*, ražošanas iekārtu tuvums nenodrošina piegādes drošības mērķa sasniegšanu. Valsts tiesai ir jāpārbauda, vai tas tā ir arī attiecībā uz kondicionēšanas un iepildīšanas iekārtām.
- 67 Uzņēmumu atzītā prakse turklāt apstiprina, ka pastāv pakalpojumu sniegšanas brīvību mazāk ierobežojoši līdzekļi, lai sasniegtu tajos izvirzīto mērķi par noteikta veida gāzes, ko izmanto medicīnā, pieejamību tuvu pakalpojuma sniegšanas vietai. Kā to atzīmē Komisija un *Contse*, runa ir par to, ka, piešķirot papildpunktus, tiek dota priekšroka attiecībā uz gāzes krājumu uzglabāšanas vietām, kas paredzētas, lai vajadzības gadījumā noteiktā laika posmā kompensētu iespējamus pārtraukumus vai transportēšanas svārstības, kas radušās ražošanas vai iepildīšanas iekārtās.
- 68 Visbeidzot, tā kā Komisija, kā arī *Contse*, apšauba nozīmi, kas ir piešķirta ražošanas iekārtu esamībai, ir jānorāda, ka līgumslēdzējām iestādēm ir pilnvaras ne tikai izvēlēties līguma piešķiršanas kritērijus, bet arī noteikt līdzsvaru starp tiem, ciktāl tas dod iespēju globāli izvērtēt prasītos kritērijus, lai noteiktu ekonomiski visizdevīgāko piedāvājumu (šajā sakarā skat. Tiesas 2003. gada 4. decembra spriedumu lietā C-448/01 *EVN un Wienstrom, Recueil*, I-14527. lpp., 39. punkts). Tas būtu tieši tāpat, ja attiecīgie pakalpojumi izrietētu no Direktīvas 92/50 I B pielikuma, kā tas varētu būt gadījumā ar attiecīgajiem līgumiem, un attiecībā uz tiem tādējādi piemērotu mazāk ierobežojošu līguma piešķiršanas kārtību.

- 69 Tomēr ir jākonstatē, ka pamata prāvā kritērijs attiecībā uz ražošanas iekārtām nav par pakalpojumu, kas ir konkursa priekšmets, proti, terapeitiskā skābekļa piegāde dzīvesvietā, ne arī uz gāzes daudzumu, kas jāsarāžo, bet gan par pretendenta piederošo ražošanas iekārtu maksimālo ražošanas jaudu, ciktāl papildpunkti tiek piešķirti par katru reizi, kad ir pārsniegts viens no trijiem gada kopējās ražošanas maksimālajiem apjomiem.
- 70 Tātad novērtēšanas kritēriji šajā lietā attiecībā uz papildpunktu piešķiršanu par paaugstinātu ražošanas jaudu nebūtu jāuzskata par tādiem, kas ir saistīti ar līguma priekšmetu, un vēl jo mazāk par tādiem, kas spētu nodrošināt tā īstenošanu (skat. pēc analogijas iepriekš minētā sprieduma lietā *EVN un Wienstrom* 68. punktu).
- 71 Visbeidzot, ja pieņemtu, ka šos kritērijus nosaka rūpes par piegādes drošības garantēšanu un līdz ar to tie ir saistīti ar strīdīgajos uzaicinājumos uz konkursu noteikto mērķi un ir atbilstoši tā sasniegšanai, ir jānorāda, ka nav likumīgi noteikt kritēriju par piegādātāja kapacitāti piegādāt vislielāko iespējamo preces daudzumu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *EVN un Wienstrom*, 70. punkts).
- 72 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka strīdīgie uzaicinājumi uz konkursu kā nosacījumu piedāvājuma iesniegšanai paredz, ka pretendenta ir vairāk nekā viena ražotne un iepildīšanas vieta un ka tas ir spējīgs saražot vismaz 400 000 m³ gadā uzaicinājuma uz konkursu Kaseresas provincē ietvaros un 550 000 m³ gadā attiecīgi uzaicinājuma uz konkursu Badahosas provincē ietvaros. No lietas materiāliem izriet, ka šis vērtības attiecīgi atbilst apmēram 75 % un 80 % pirmajā minētā līguma gadā paredzētajam patēriņam.

- 73 Turklāt ir jāatgādina, ka pirmais no trijiem strīdīgajos uzaicinājumos uz konkursu paredzētajiem maksimālajiem daudzumiem, proti, gada kopējais ražošanas daudzums katram no līgumiem, attiecīgi vismaz 800 000 m³ un 1 000 000 m³, par kuru pārsniegšanu abos gadījumos paredz piešķirt 1,3 punktus, atbilst daudzumam, kas pārsniedz kopējo patēriņu, kas paredzēts attiecīgā liguma ceturtajā un pēdējā gadā. Tādējādi šāds gada kopējais ražošanas daudzums varētu attiecīgā gadījumā tikt uzskatīts par nepieciešamu, lai sasniegtu piegādes drošības nodrošināšanas mērķi, kas norādīts šī sprieduma 71. punktā.
- 74 Tomēr pārbaudāmie novērtēšanas kritēriji pārsniedz šādu nepieciešamību. 1,3 punkti tiek piešķirti par gadā kopā saražotā maksimālā daudzuma pārsniegšanu, attiecīgi ne mazāk kā 1 200 000 m³ un 1 500 000 m³, kā arī 2 papildpunkti, ja ir saražots attiecīgi ne mazāk kā 1 600 000 m³ un 2 000 000 m³.
- 75 Ir jāatzīmē, ka šīs pēdējās minētās vērtības, kas atbilst trešajam gadā kopā saražotā apjoma kritērijam, katrā gadījumā atbilst divkārtai pirmo maksimumu veidojošajai vērtībai, kas precizēta šī sprieduma 73. punktā.
- 76 No tā izriet, ka, tā kā maksimālais punktu skaits tiek piešķirts pretendētam, kura ražošanas jauda ir ievērojami lielāka, nekā strīdīgajos uzaicinājumos uz konkursu paredzētais patēriņš, lai arī jau pirmais maksimums šķiet pietiekošs, lai nodrošinātu noteiktu gāzes pieejamību, šajā lietā noteiktie novērtēšanas kritēriji attiecībā uz papildpunktu piešķiršanu, pārsniedzot otro un trešo gadā kopā saražoto maksimālo daudzumu, nav saderīgi ar Kopienu tiesību prasībām šajā jomā (skat. pēc analogijas iepriekš minētā sprieduma lietā *EVN un Wienstrom* 71. punktu).
- 77 Visbeidzot, attiecībā uz veidu, kā nošķirt divus pretendētus, kuriem ir vienāds punktu skaits, izmantotais kritērijs ir piemērojams tikai gadījumā, ja abi

piedāvājumi, kam ir vienāds punktu skaits, ir vienādi ne tikai vispārīgi, bet arī tehniski, priekšroka tiek dota tam, kurš pakalpojumu jau ir sniedzis iepriekš.

- 78 Iepriekš minētie izpildāmie nosacījumi, kas izteikti augstāk, vienlīdz der arī šādam kritērijam. Tomēr automatiski un definitīvi izlemt par labu uzņēmējam, kas jau darbojas attiecīgajā tirgū, ir diskriminējoši.
- 79 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka EKL 49. pants iestājas pret to, ka līgumslēdzēja iestāde nosacījumu sarakstā attiecībā uz publisko pakalpojumu līgumu par elpināšanas terapijas un cita veida plaušu palīgventilācijas pakalpojumu sniegšanu dzīvesvietā paredz, pirmkārt, pielaišanas nosacījumu, atbilstoši kuram pretendējam uzņēmumam piedāvājuma iesniegšanas brīdī ir jābūt birojam, kas ir pieejams sabiedrībai provinces galvaspilsētā, kurā pakalpojums tiek sniegts, un, otrkārt, piedāvājumu novērtēšanas kritērijus, ar kuriem, piešķirot papildpunktus, ņem vērā to, vai piedāvājuma iesniegšanas brīdī ir skābekļa ražošanas, kondicionēšanas un iepildīšanas iekārtas, kuras atrodas ne tālāk kā 1000 kilometru attālumā no minētās provinces, vai biroji, kuri ir pieejami sabiedrībai šīs provinces citās noteiktās apdzīvotās vietās, un ar kuriem gadījumā, ja vairākiem piedāvājumiem ir vienāds punktu skaits, priekšroka tiek dota uzņēmumam, kurš jau iepriekš ir sniedzis attiecīgo pakalpojumu — ja šos elementus piemēro diskriminējošā veidā, tie nav pamatojami ar obligātiem vispārējo interešu iemesliem, nav atbilstoši tajos izvirzīto mērķu sasniegšanai vai pārsniedz to, kas ir vajadzīgs šo mērķu sasniegšanai; tas ir jāpārbauda valsts tiesai.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 80 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

EKL 49. pants iestājas pret to, ka līgumslēdzēja iestāde nosacījumu sarakstā attiecībā uz publisko pakalpojumu līgumu par elpināšanas terapijas un cita veida plaušu paligventilācijas pakalpojumu sniegšanu dzīvesvietā paredz, pirmkārt, pielaišanas nosacījumu, atbilstoši kuram pretendentam uzņēmumam piedāvājuma iesniegšanas brīdī ir jābūt birojam, kas ir pieejams sabiedrībai provinces galvaspilsētā, kurā pakalpojums tiek sniegts, un, otrkārt, piedāvājumu novērtēšanas kritērijus, ar kuriem, piešķirot papildpunktus, ņem vērā to, vai piedāvājuma iesniegšanas brīdī ir skābekļa ražošanas, kondicionēšanas un iepildīšanas iekārtas, kuras atrodas ne tālāk kā 1000 kilometru attālumā no minētās provinces, vai biroji, kuri ir pieejami sabiedrībai šīs provinces citās noteiktās apdzīvotās vietās, un ar kuriem gadījumā, ja vairākiem piedāvājumiem ir vienāds punktu skaits, priekšroka tiek dota uzņēmumam, kurš jau iepriekš ir sniedzis attiecīgo pakalpojumu — ja šos elementus piemēro diskriminējošā veidā, tie nav pamatojami ar obligātiem vispārējo interešu iemesliem, nav atbilstoši tajos izvirzīto mērķu sasniegšanai vai pārsniedz to, kas ir vajadzīgs šo mērķu sasniegšanai; tas ir jāpārbauda valsts tiesai.

[Paraksti]